

Ratusz

Rzeszowski ratusz

Wśród obiektów użyteczności publicznej do najstarszych i najbardziej reprezentacyjnych z racji pełnionych funkcji należy budynek **Ratusza**. Rzeszowski ratusz jako budynek murowany wybudowany został w XVII w. (przed 1637 r. był to obiekt drewniany). Pierwotna murowana budowla była dwukondygnacyjna z czterospadowym dachem zwieńczonym czworoboczną drewnianą wieżyczką z latarnią, ozdobiona attyką w elewacji wschodniej. Gruntowna przebudowa w latach 1897-1900 dokonana zapewne wg projektu Franciszka Skowrona nadała ratuszowi reprezentacyjną formę architektoniczną (niektórzy badacze sugerują też udział w projekcie Kazimierza Hołubowicza, inni Władysława Niemekszy).

Nadzór nad pracami budowlanymi związanymi z przebudową i rozbudową ratusza sprawował mistrz budowlany Franciszek Stażkiewicz. Sztukaterie wykonywali Piotr Harasimowicz ze Lwowa i rzeźbiarz Parliński, elementy kamienne - rzeszowski kamieniarz Franciszek Janik.

Przebudowany ratusz o historyzującym wystroju architektonicznym z zastosowaniem elementów z różnych form stylowych (neogotyckie wieżyczki, neorenesansowy podcień, neomanierystyczne szczyty) stał się dominującym akcentem architektonicznym w zabudowie przyrynkowej. Przebudowa objęła przede wszystkim: nadbudowę obiektu o II piętro, nowe ukształtowanie wnętrza z powiększeniem klatki schodowej i zmianą układu części pomieszczeń, m.in. w celu stworzenia dużej

sali posiedzeń oraz nowe ukształtowanie elewacji o historyzującym wystroju architektonicznym, tworzącym kompozycję stylową charakterystyczną dla architektury końca XIX w.

Ratusz usytuowany w południowo-zachodniej części rynku jest budynkiem wolnostojącym, murowanym z cegły i kamienia (w partii piwnic), trzykondygnacyjnym, częściowo podpiwniczonym (w części północnej i zachodniej). Posiada piwnice sklepione kolebkowo (oraz częściowo wtórnym stropem żelbetowym), pomieszczenia parteru części wschodniej o sklepieniach żaglastych oraz sklepienia krzyżowe, kolebkowe, żaglaste i stropy drewniane płaskie w pozostałych pomieszczeniach. Dekoracyjnie opracowane są elewacje budynku: frontowa (północna) z wejściem głównym umieszczonym w trzyosiowym ryzalicie zamkniętym trójkątnym szczytem. Po obu stronach portalu umieszczone są dwa balkony wsparte na kamiennych profilowanych kroksztynach z balustradami dekorowanymi motywem ażurowych rozet. Elewacja południowa z trójosiowym ryzalitem mieszczącym klatkę schodową, zamkniętym trójspadowym daszkiem, zwieńczonym z obu stron wieżyczkami. Elewacja wschodnia z otwartym trójarkadowym podcieniem na kamiennych filarach zamknięta jest trójkątnym dekoracyjnie opracowanym szczytem. Nad podcieniem na całej szerokości elewacji balkon wsparty na kamiennych profilowanych kroksztynach. Elewacja zachodnia także trójosiowa zamknięta jest trójkątnym szczytem. Czterospadowy, kalenicowy dach ratusza posiada ozdobne lukarny.

Więcej informacji na

stronie: <https://www.erzeszow.pl/pl/1073-zabytki-rzeszowa/20747-ratusz.html#tresc>